

УДК 349.656

**ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В
ГАЛУЗІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

**PROSPECTS OF THE STATE ENVIRONMENTAL POLICY IN THE
FIELD OF RAILWAY TRANSPORT**

Г.Є. Островерх

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

H. Ostroverkh

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

Проблема екологічного забруднення та перевантаження автотранспорту, а саме перевезення зернових (і не тільки їх, але і дорожньо-будівельних матеріалів) з перевантаженням понад 40 тонн дійсно істотно знищує наші дороги, забруднює навколишнє середовище. Є навіть дослідження одного з наукових інститутів США, яке говорить, що одна фура з перевагою завдає дорозі збиток, прирівняний до 20 тисячам одиниць легкового транспорту. Отже, це питання потрібно вирішувати в першу чергу.

Дійсно, вантажні автомобілі забруднюють навколишнє середовище та руйнують наші дороги не перший рік, з моменту незалежності України якісного контролю перевантаження на дорогах не було з тієї причини, що у нас занадто сильно впливає людський фактор: це інспектори, які зупиняють вантажні автомобілі, в ручному режимі виписують штрафи, а водії не платять і їдуть далі, що призводить для збитків держави в цьому напрямку.

Для потенційного зменшення шкідливих викидів, пов'язаних з вантажним автомобільним транспортом. Якщо б для початку хоча б 10% вантажів, які перевозяться вантажними автомобілями, були переміщені залізничним транспортом, викиди парникових газів щороку зменшувалися би більш ніж на 17 мільйонів тонн, також шкода яка наноситься дорогами, тобто державному бюджету який витрачається на ремонт доріг, зменшилась.

Саме правильна екологічна політика може допомогти в цьому, усунувши перешкоди перевезень вантажів залізничним транспортом. Просування цієї політики, дозволить залізничній галузі перевозити більше вантажів, ефективно та сприяти модальному капіталу при включенні нових технологій.

Три підходи які ми розглянемо зображені на Рисунку 1:

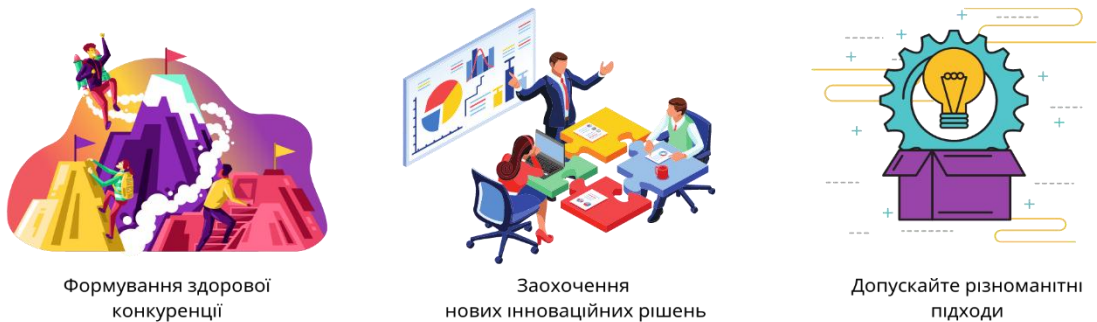

Рис. 1. Підходи до запровадження екологічної політики на залізничному транспорті [Авторська розробка]

Заохочувати конкуренцію та використовувати ринкові рішення для зменшення викидів.

Найбільше дотримуватись екологічної політики, яка вимагає змін через ринкові рішення, а не нормативні акти обіцянка тривалих змін та значного скорочення викидів. Завдяки чітко продуманій політиці, поведінці на ринку та регулюванню може і буде - переходити до палива з меншими викидами та альтернативних видів транспорту.

Розв'язання проблеми бачиться в комплексній програмі екологічного розвитку, що включає такі напрямки.

Перше - створення альтернативи: інвестиції в залізничну логістику; реформа "Укрзалізниці" і допуск приватної тяги на залізницю.

Друге - інвестиції в розвиток залізничної інфраструктури, завдяки чому можна забезпечити зменшення оборотності автотранспорту.

Третє-введення регулятивних державних рішень для зменшення викидів. Потрібно вводити програми, що встановлюють ринкові стимули для зменшення викидів у секторі вантажних перевезень. Щоб досягти чотирьох ключових цілей такої програми:

- заохочення підприємств поставляти свою продукцію залізничним транспортом;
- стимулювати підприємства залізничного транспорту знайти найбільш економічно вигідні шляхи подальшого зменшення або усунення викидів, пов'язаних з їх діяльністю.
- зменшити оподаткування залізничної галузі, що дасть змогу знизити тарифи на перевезення
- збільшити оподаткування для вантажних автомобілів з перевантаженням.

Четверте - з точки зору держави потрібно спонукати дослідити та впроваджувати перспективні технології. Значні інвестиції у національні та

галузеві дослідження є важливими для розблокування енергетичних рішень здатні жити нашу економіку та зменшувати викиди парникових газів. Допоможіть залізницям перевірити та впровадити зелені технології, впорядкувавши отримання звільнення Залізниці показали свою відданість розробці, випробуванню та впровадженню нових технологій, що зменшують рівень вплив їх діяльності на навколишнє середовище.

Держава повинна пропонувати галузі - включаючи вантажні залізничні перевезення-оперативну та регулятивну гнучкість для заохочення подальших інновацій.

Це дозволило б залізницям експериментувати з новими технологіями та процесами, які можуть допомогти досягти екологічних цілей, включаючи декарбонізацію та менші викиди. Ця необхідна гнучкість могла охопити все, починаючи від технологій та процедур і збільшуючи економії палива до нових технологій, що вимагають великих випробувань та досліджень.

Будь-яка широка політика щодо зміни клімату повинна забезпечувати довгострокову регуляторну визначеність і бути розробленою, щоб дозволити капіталомісткі галузі для прийняття інвестиційних та планувальних рішень економічно раціональним чином також підтримуючи свою конкурентоспроможність. Відповідна, передбачувана політика може підвищити конкурентоспроможність країни, збільшити її економіки та створення робочих місць.

[1] ГОЛОВНА ЕКСПЕРТНА ДУМКА: «Як фури знищують дороги в Україні і що можна зробити з цим вже сьогодні? Пояснює президент ВДА» Джерело: <https://vda.org.ua/jak-furi-znishhujut-dorogi-v-ukraini-i-shho-mozhna-zrobiti-z-cim-vzhe-sogodni-pojasnjuje-prezident-vda/>